

นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด
และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. (๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)
(มติ อ.ก.น.จ.เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๗ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มจังหวัด และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) รับผิดชอบดำเนินการซึ่ง อ.ก.น.จ. เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) เพื่อนำเสนอ ก.น.จ. พิจารณาต่อไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. นโยบายการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑.๑ ยึดนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และทิศทางการพัฒนาภาค (ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) รวมถึง แผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ เช่น แผนพัฒนาการเกษตร นโยบายโซนนิ่งภาคเกษตร แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เป็นต้น

๑.๒ รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชน

๑.๓ มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วนโดยคำนึงความพร้อมของทุกภาคส่วน (ส่วนราชการต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นรวมถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ชุมชน) เพื่อร่วมกันวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑.๔ ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยมีการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างจังหวัดต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดนั้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเจริญเติบโตระหว่างจังหวัด และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างทั่วถึงทุกจังหวัด หรือสามารถแก้ไขปัญหาในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันเวลา และสนองตอบต่อความต้องการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอย่างแท้จริง

๑.๕ ให้มีการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัด ภายใต้ช่วงระยะเวลา ๔ ปี ของแผน หรือตามที่ ก.น.จ. กำหนด เป็นประจำทุกปี เพื่อให้แผนทันสถานการณ์และมีการยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

๒. ขอบเขตของแผนพัฒนาจังหวัด และพัฒนาภูมิภาคจังหวัด

๒.๑ ขอบเขตของแผนพัฒนาจังหวัด

มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและอาชีพซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในจังหวัด โดยเลือกดำเนินการจากศักยภาพของจังหวัด ซึ่งได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทุกมิติ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความมั่นคง ทั้งนี้ควรเห็นผลได้ในรอบระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด

๒.๒ ขอบเขตของแผนพัฒนาภูมิภาคจังหวัด

มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัดหรือเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด

๓. หลักเกณฑ์และวิธีการในการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓.๑ ต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดินแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ทิศทางการพัฒนาภาค ยุทธศาสตร์รายสาขา/เฉพาะด้าน รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๓.๒ ควรนำตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ถ้ามี) มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย

๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดดังกล่าวจะต้องมีความชัดเจน มีความเป็นเหตุเป็นผล มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันตั้งแต่วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนงาน/โครงการ โดยมีแนวทางดังนี้

(๑) มีการกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสการพัฒนาชัดเจนทั้งในเชิงของขนาด และพื้นที่ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและโอกาสการพัฒนานั้นๆ

(๒) มีประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองกับเป้าประสงค์รวม และตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายของแผน โดยในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์จะต้องมีการหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อยืนยันประเด็นยุทธศาสตร์นั้นๆ และเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน

(๓) มีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ชัดเจน สะท้อนให้เห็นถึงการแก้ปัญหา และการใช้โอกาสในการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(๔) มีการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์

(๕) มีแผนงาน/โครงการ ตอบสนองกับแนวทางพัฒนานั้นๆ

๓.๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัดเข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆในจังหวัดตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ

บริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเมื่อได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้จังหวัดนำผลการประชุมและข้อคิดเห็นของที่ประชุมมาเสนอ ก.บ.จ. เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

๓.๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้รับจาก ก.บ.ก. เข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัดตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ พร้อมกันกับร่างแผนพัฒนาจังหวัดด้วย และเมื่อได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้จังหวัดส่งผลการประชุมและข้อคิดเห็นของที่ประชุมให้กลุ่มจังหวัด เพื่อเสนอ ก.บ.ก. ปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

๔. องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่มีคุณภาพควรมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

๔.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

(๑) ข้อมูลการปกครอง ประชากร ลักษณะทางสังคม โครงสร้างพื้นฐาน ระบบชลประทานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเกษตรและปศุสัตว์ที่สำคัญ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ อุตสาหกรรมที่สำคัญ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญของพื้นที่

(๒) ข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ถ้ามี)

(๓) ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (เพื่อดูการดำเนินงานที่ผ่านมาว่ามีการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมากน้อยเพียงใด)

๔.๒ ข้อมูลการวิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด โดยเป็นการประมวลปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่โดยชี้ให้เห็นขนาดและความรุนแรงของปัญหาและความต้องการรวมทั้งมีการระบุปัญหาหรือความต้องการในเชิงพื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน

๔.๓ ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคง ให้ครบทุกมิติสำคัญของพื้นที่ โดยต้องเป็นข้อมูลอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี และมีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูลที่สำคัญ เพื่อชี้ให้เห็นศักยภาพปัญหาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดและนำไปสู่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่อไป

๔.๔ วิสัยทัศน์เป็นการแสดงสถานภาพที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงในอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีความเป็นไปได้ ตามศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

๔.๕ เป้าประสงค์รวมแสดงถึงเป้าหมายที่ควรจะเป็น เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์มีความเป็นไปได้ในเชิงคุณภาพหรือในเชิงปริมาณ

๔.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ จะต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเงื่อนไขเฉพาะของพื้นที่แสดงถึงทิศทางพัฒนาเชื่อมโยงสอดคล้องกันและตอบสนองปัญหา ศักยภาพของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและทิศทางการพัฒนาภาค และมีการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์ด้วย

๔.๗ เป้าประสงค์ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์โดยเป้าประสงค์จะต้องมีความสอดคล้องและสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมแสดงให้เห็นว่ามี

ความต้องการที่จะบรรลุอะไรในช่วง ๔ ปีสำหรับตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องกับเป้าประสงค์ และสะท้อนผลลัพธ์ตามเป้าประสงค์และสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและคุณภาพส่วนการกำหนดค่าเป้าหมายจะต้องแสดงถึงความก้าวหน้าในแต่ละปี

๔.๘ กลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ซึ่งจะต้องนำไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์รวม และมีการแสดงแนวทางการดำเนินงาน/วิธีการที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนงานโครงการ

๔.๙ บัญชีชุดแผนงาน/โครงการโดยแผนงาน/โครงการจะต้องมีสาระสอดคล้องและตอบสนองกลยุทธ์อย่างชัดเจน และนำไปสู่ผลสำเร็จของเป้าประสงค์และมีโครงการจากแหล่งงบประมาณต่างๆ ประกอบด้วย โครงการที่ใช้งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง กรม โครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือโครงการของภาคเอกชน/ชุมชน (ถ้ามี) ทั้งนี้ให้ระบุงบประมาณเฉพาะปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ยกเว้นกรณีที่ดำเนินโครงการต่อเนื่องมาจากปี ๒๕๕๗ หรือปี ๒๕๕๘ ให้ระบุงบประมาณในปีนั้นๆ ด้วย
